

Nove naloge ptujske Svobode

Na občnem zboru DPD Svoboda Ptuj je poudaril v soboto, 5. decembra, predsednik Jože Vrbanjak, za njim pa še več diskutantov, da je potrebno za kulturno-izgledno delo sekcij Svobode iskati in najti tako oblike dela, da se bodo člani sekcij navezali na društvo in vanj pridobili tudi druge.

V Ptujju dela steer več sekcij, kot godba na pihala, šahovska sekcija, esperantska sekcija, pevski zbor itd., vendar ne kažejo te sekcije ob koncu leta takega rezultata in uspehov kot so Ptujju potrebni. Dramska sekcija se je resno lotila dela in si prizadeva nadomestiti prejšnje ptujsko poklicno gledališče in obeta zadovoljive rezultate, so pa ti odvisni od detekta novih igralnih talentov. Ta sekcija si mnogo čbsta od pomoči iz učiteljskih vrst in od vseh mladih ljudi, ki jih veseli gledališka umetnost. Tudi godba na pihala vabi v svoje vrste mladino in raz-

meroma počasi pomlaja svoje vrste. V Ptujju je več manjših pevskih zborov, kot na primer na Bregu, na Vičavi in v bolnišnici, vendar je Ptujju potreben poleg dijaškega in vajenskega pevskega zbora tudi močan mešan pevski zbor. Na zboru je bila izražena želja, da bi se vsi ti manjši pevski zbori združili v močnejšega, ki bi pridno vadil in potem prirejal samostojne koncerte v Ptujju in okolici pa tudi izven meja občine, zlasti v poletnem času, ko si letovišča želijo kulturnih programov za svoje goste.

Za vsemi temi vprašanji pa je močna senca, ki jo predstavlja vprašanje denarnih sredstev. Svobodi izčrpa precej sredstev vzdrževanje doma Svobode (prej Narodni dom), ki ga je bilo potrebno tudi zunaj urediti. Ni dovolj sama dvorana, ker so potrebni ureditve še stranski prostori, za ker pa še ni dovolj sredstev. Skoraj vsi diskutanti so se nazadnje direktno ali indirektno obrnili na navzočo podpredsednico občinskega ljudskega odbora Lejzko Stropnikovo z željo, da bi poskušal Občinski ljudski odbor Ptuj vsaj v letu 1959 v večjem obsegu pomagati Svobodi, kot je to mogel prej. Kolikor je diskusija nane-

sla na vprašanje honorarnega dela v društvu, so se navzoči strinjali, da je v tem društvu potrebna več neplačanega kot plačanega dela ravno glede na omejene dohodke, vendar bi težko trdili, da ogrožajo Svobodo ravno ti malenkostni honorarji, ki jih Svoboda temu ali drugemu sedaj izplačuje. Občinski ljudski odbor Ptuj je doslej pokazal vse razumevanje za kulturnoprosvetno dejavnost Svobode v Ptujju, vendar je v mejah svojih materialnih možnosti in še pri tem so imele prednost stvari, ki jih je bilo treba prvenstveno urediti. V starem ptujskem gledališču je vsaka črna tudi draga novost komaj opazna. Nujno je bilo potrebno v njem odstraniti predvsem nevarnost požara in urediti električno omrežje. Ostale potrebe bodo pršle na vrsto pozneje.

V diskusiji sta se oglasila tudi gosta iz Maribora, ki sta dala nekaj koristnih pobud za delo dramske sekcije in ostalih sekcij, pri tem pa sta poudarila, da Svoboda Ptuj v primerjavi z drugimi Svobodami v okraju Maribor in v Sloveniji ni med slabimi, saj je doslej pripravila že vrsto prireditev, na katerih se je pokazala njena življenjska moč in iznajdljivost

kijub vsem težavam. Razna tekmovanja sekcij dobro vplivajo na utrditev in razširitev Svobodnih vrst in s temi bo potrebno nadaljevati.

Na zbor je prišel tudi direktor Mariborske filharmonije Jože Gregorc, ki je poudaril, da je pri nas premalo srednje in višje šolanega naraščanja, ki bi lahko izpolnil vrzeli glede vodij dramskih sekcij, pevovodij in dirigentov. Na to bi morali v bodoče bolj misliti in poskušati ljudi, ki imajo voljo za študij in jim tudi dati v ta namen štipendije. Preden bodo končali s študijem, se bo sedanja vrzel še povečala in bo komaj prav, če se tudi v par letih novi kader za kulturnoprosvetno dejavnost. Ape-liral je na obstoječe pevske zборе, naj bi ustanovili močan Svobodni pevski zbor, ki bi ponese na vse strani Slovenije sloves ptujske »Svobode«.

Po poročilih odbora in diskusiji je napravil zbor na vse vtis, da bo tudi v letu 1960 moral Svobodni odbor krepko prijeti za delo in bo ob koncu leta besedam samokritičke sledilo zopet nekaj pohval zaradi novih uspehov vseh sekcij.

Dan republike slavoslovo proslavljen

Proslave, ki so jih za dan republike pripravile v svojih delovnih kolektivih sindikalne podružnice, so bile zelo skrbno in kvalitetno pripravljene. Tako je bilo na področju občine Ptuj 45 proslav, ki so jih v svojih delovnih kolektivih organizirale sindikalne podružnice, zraven tega pa še številne proslave na vaseh, ki so jih organizirale sindikalne podružnice prosvetnih in znanstvenih delavcev skupaj z organizacijami SZDL in LMS. Posebej so se za dan republike pripravile sindikalne podružnice trgovskih podjetij »Izbire«, »Panonije« in »Merkurja« s svečano okrasitvijo izložb, sindikalna podružnica gostinskih delavcev pa je poskrbela v vseh gostinskih obratih za veselo razpoloženje in dobro organizacijo.

Med najlepše proslave, ki so jih organizirale sindikalne podružnice za svoje članstvo s skrbno izbranimi programi se uvrščajo:

Tovarna perila »Delta«, Ptuj.

Delovni kolektiv Tovarne perila »Delta« Ptuj, je slavnostno proslavil »DAN REPUBLIKE« v Narodnem domu z zelo skrbno pripravljanim programom, ki se je je udeležil skoraj celotni kolektiv. Delovnemu kolektivu je o pomenu dneva republike govoril direktor podjetja tovariš Samuda Heribert, nato pa je sledil pester program, v katerem je bila tudi uprizoritev enodejanke »Svet brez sovraštva«.

Tekstilna tovarna in barvarna Ptuj.

Posebnost praznovanja dneva republike, ki ga je organizirala sindikalna podružnica Tekstilne tovarne in barvarne Ptuj, je nedvomno zelo skrbno pripravljeno program, ki so ga izvedli pionirski odredi »Toneta Znidariča«. Na proslavi je imel slavnostni govor predsednik sindikalne podružnice tovariš Stefan Balazič. Ob tej priliki je delovni kolektiv toplo pozdravil imenovanje tov. Alojza Kirbiša za novega direktorja Tekstilne tovarne in barvarne, prav tako za izvolitev istega v predsedstvo Občinskega sindikalnega sveta Ptuj. Posebnost praznovanja dneva republike delovnega kolektiva Tekstilne tovarne pa je delovna zmagala, izpolnitev proizvodnega in finančnega plana za leto 1959, kar je najlepši dar za dan republike naši socialistični domovini.

Pekarna-mlina »Vinko Reš«, Ptuj.

Zelo slavnostno so proslavili dan republike v delovnem kolektivu Pekarne-mline »Vinko Reš« Ptuj. Ob tej priliki je imel slavnostni

govor predsednik sindikalne podružnice tov. Alojz Rebernak, sekretar osnovne organizacije tov. Ivan Vauda pa je slavnostno izročil novo sprejetim članom in članicam Zveze komunistov Jugoslavije članske knjižice ZKJ, na prvi pa so ob tej priliki slehernemu pripeli rdeči nageljček, nato pa je sledil ostali del programa, ki je bil prav tako skrbno pripravljen.

Splošna bolnišnica Ptuj.

Sindikalna podružnica je skupno z upravo bolnišnice pripravila zelo pester program ob dnevu republike za člane svojega delovnega kolektiva in bolnike. Govor je imel predsednik sindikalne podružnice tov. Drago dr. Praunseis, nato pa je bil izveden zelo pester program, ki ga je izvedla Glasbena šola Ptuj.

Trgovsko podjetje »Izbira«.

Sindikalna podružnica trgovskega podjetja »Izbira« Ptuj, je za svoje člane pripravila krajši izlet v predele naših Haloz v Zavrč, kjer so izvedli praznovanje. O pomenu dneva republike in gospodarskih uspehih podjetja je govoril predsednik sindikalne podružnice tovariš Ciril Muršič.

Omeniti je potrebno, da je sindikalna podružnica trgovskega podjetja »Izbira« Ptuj v letošnjem letu dosegla na vseh področjih izredno lepe uspehe in se uvrstila med najboljše sindikalne podružnice, kar je nedvomno rezultat dobrega vodstva sindikalne podružnice, razumevanja vodstva podjetja za delo sindikata in zavesti članov delovnega kolektiva, ki v okviru svoje sindikalne podružnice uspešno rešuje vse naloge in probleme, s katerimi se srečujejo pri svojem delu.

To je le nekaj utrinkov iz proslav dneva republike iz naših delovnih kolektivov, ki so v letošnjem letu imele še poseben pomen, saj so se te vršile v jubilejnem letu 40. obletnice KPJ in SKOJ in v obdobju velikih delovnih zmag socialistične Jugoslavije. Posebnost razpoloženju ob dnevu republike pa so dali tudi veliki uspehi naših delovnih kolektivov, ki so bili dosegjeni v letošnjem letu in to predvsem na področju nagajevanja po delovnem učinku in povečani skrbi za naše delovne ljudi. Da je temu tako, pa so nam najjasneje potrdile proslave, ki so bile v 45 delovnih kolektivih in na katerih je bilo tudi govora o uspehih gospodarskih organizacij v tem letu.

Dan človekovih pravic

Letos poteka enajst let, odkar so Združeni narodi sprejeli Splošno deklaracijo o človekovih pravicah. Deklaracija je pripravila Komisija za pravice človeka, katere član je bila tudi Jugoslavija. Deklaracija vsebuje trideset členov, ki se nanašajo na državljanske, politične, socialne, ekonomske in kulturne pravice in proklamirajo med drugim pravice vsakega človeka — ne glede na raso, barvo kože, spol, jezik, politično ali drugo prepričanje, ne glede na njegov nacionalni ali družabni izvor, na njegovo imovino ali položaj, ki ga je dosegel s svojim rojstvom ali zaradi drugih okoliščin — do svobode in varnosti svoje osebnosti, do svobode misli, zavesti ali vere, do svobode gibanja v svoji deželi, do svobode zapustitve ali povratka v svojo deželo, do enake pravne zaščite pred sodiščem, do enakopravnosti moč in žena, do dela in zaposlitve, do šolanja in socialnega zavarovanja, do ekonomskih, socialnih in kulturnih dosegov, do svobode združevanja, do javnih služb v svoji deželi itd.

Splošna deklaracija o človekovih pravicah je bila sprejeta 10. decembra 1948. leta. Leta 1950 pa je bilo določeno, da se vsakoletni 10. december proslavlja kot Dan človekovih pravic.

S sprejemom tega sklepa je Generalna skupščina okaracterizirala Splošno deklaracijo o človekovih pravicah kot najvažnejši dokument Združenih narodov. Ugotovljeno je bilo, da predstavlja sprejetje deklaracije odločilen korak na poti človeškega napredka.

Proslavljajoč Dan človekovih pravic imajo Združeni narodi kot celota in vsaka njihova članica posebej priložnost razmisliti in prikazati vse rezultate, ki so bili dosegjeni v zavarovanju, razvijanju in izboljšanju človekovih pravic. Istočasno je to lahko spodbuda za pregled vsega, kar je bilo doslej storjenega, da bi se zavarovalo dostojanstvo človeka.

Druga svetovna vojna, v kateri je doživelo človeštvo eno svojih največjih tragedij, je pokazala, da mira ni mogoče ohraniti, če se ne spoštujejo človekove osnovne pravice in njegova svoboda. To so imeli Združeni narodi pred očmi, ko so v Listini Združenih narodov izrazili vero v osnovne pravice človeka, ko so podčrtali, da je možno mednarodno sodelovanje tudi z razvijanjem in krepitvijo spoštovanja pravic človeka in njegove svobode. Izrečno je bilo naglašeno, da je splošno in stvarno spoštovanje človekovih pravic in njegove svobode predpogoj za zavarovanje prijateljskih in miroljubnih odnosov med narodi.

Za družbeno politično uveljavitev sindikalnih organizacij

V petek, 27. nov. t. l., se je v Ptujju sestala plenarna Občinskega sindikalnega sveta Ptuj, ki je razpravljala o nalogah sindikatov pred letnim, občinskim zbori, pa tudi o Delavski univerzi in drugem.

Plenum je predvsem obravnaval priprave na letne občne zore sindikalnih podružnic. Sindikalne organizacije bi se naj utrdile, da bodo kos svoji družbeni in politični vlogi v kolektivih. Istočasno se postavljajo pred Občinski sindikalni svet odgovorne naloge v zvezi s kadrovske vprašanji v sindikalnih organizacijah. Danšnje naloge sindikatov so take, da jih ni mogoče reševati slučajno, še manj pa, da bi njih reševanje prepustili posameznikom iz vodstva kot se ponekod dogaja, da glavno odgovornost nosijo le dva ali trije tovariši. V zvezi s tem je treba usmeriti vodstva na pravilno razdelitev dela, da bo sleherni član vodstva imel svoje naloge in zadolžitve predvsem na področju, ki mu glede na sposobnosti najbolj ustreza. Probleme, ki jih je potrebno študijsko obdelovati in pripraviti analize, je treba prepustiti komisijam strokovnjakov. Vsekakor bi naj sindikalna vodstva v kolektivih pritegnila k sodelovanju čim širši krog teh, da bodo pri-

pravljali analize in drugo, kar bo koristno služilo vodstvom sindikalnih podružnic pri reševanju raznih vprašanj in pri seznanjanju članstva o vseh pomembnih vprašanjih gospodarske organizacije.

Posebno skrb je plenum posvetil vprašanju kadrovske politike v sindikalnih podružnicah, saj bo ena izmed najvažnejših nalog, da bodo sindikalne organizacije pred letnimi občinskim zbori same predhodno dobro preučile s celotnim članstvom, kdo bo kandidiral v vodstvo sindikalne podružnice, da bo dosledno izvajalo naloge sindikatov in se dosledno borilo za interese delavskega razreda in izgradnjo pravih in resničnih socialističnih družbenih odnosov v delovnem kolektivu.

Občinski sindikalni svet mora predvsem zanotovati, da se bodo sindikalni kadri lahko v sindikalnih šolah, seminarjih in tečajih, posvetovanjih in razgovorih čim bolj usposobili za izvrševanje političnih in gospodarskih nalog v delovnem kolektivu in v komunih.

Plenum je sprejel zaključke, ki predvsem postavljajo naslednje naloge: potrebno je zagotoviti močnejšo družbeno-politično uveljavitev sindikalnih podružnic v

delovnih kolektivih: zagotoviti je treba kolektivno delo in kolektivno odgovornost v vodstvih sindikalnih organizacij in v Občinskem sindikalnem svetu; pravilno je treba deliti delo v organizacijah, vodstvih in komisijah; posebno skrb je posvetiti ob volitvah novim vodstvom in vodenju pravilne kadrovske politike; pristopiti je k načrtnemu usposabljanju vseh kadrov, utrditvi sindikalnih podružnic in vključevanju vseh zaposlenih delavcev in uslužbencev v članstvo Zveze sindikatov Jugoslavije.

V zvezi s temi nalogami bodo člani Občinskega sindikalnega sveta obiskali sindikalne podružnice in se skupno z izvršnimi odbori in organizacijami ZKJ dogovorili o izvedbi zaključkov plenarne Občinskega sindikalnega sveta Ptuj, prav tako pa izvajanju zaključkov IV. občnega zbora Republiškega sveta ZSJ za Slovenijo in IV. kongresa ZSJ. Plenum je tudi obširno razpravljalo o delu in nalogah Delavske univerze Ptuj in izobraževalnih centrov v podjetjih ter je bil sorejet skleno, da sindikati z vsemi silami podprejo delo in prizadevanje Delavske univerze Ptuj, prav tako pa izobraževalnih centrov v podjetjih.

SPREMEMBE V PLENUMU

Plenum Občinskega sindikalnega sveta je nato razrešil članstva in dolžnosti v Občinskem sindikalnem svetu naslednje tovariše: Ferda Pokeržnika, dosedanega blagajnika Občinskega sindikalnega sveta, ki je več let zelo požrtvovalno, vestno in z največjo ljubeznijo vršil svojo dolžnost na Občinskem sindikalnem svetu, pa vsled zdravstvenega stanja ne more nadalje opravljati funkcije blagajnika. Za novega blagajnika je bil izvoljen Albin Pišek; Janeza Majerja, ki vsled izredne zaposlenosti na svojem delovnem mestu kot traktorist ni imel možnosti vršiti svojih dolžnosti; Jožeta Eržena, ki je na dvoletnem šolanju v Mariboru; Albina Mlakarja, ker obiskuje Srednjo tehnično šolo; Ivana Kores pa je tragično smrti umrl v letošnjem letu.

Plenum je kooptiral nove člane: Franca Vučaka iz Tovarne perila »Delta« Ptuj, Jožeta Rojca, učitelja iz Ptujja, Antona Purga iz Občinskega ljudskega odbora Ptuj in Milana Longhina iz Tovarne glinice in aluminija Kidričevo. V predsedstvo sta bila izvoljena: Franc Vučak iz Tovarne »Delta« Ptuj in Alojz Kirbiš iz Tekstilne tovarne in barvarne Ptuj.

Plenum je ob zaključku sklenil, da se v mesecu decembru skliče razširjeni plenum Občinskega sindikalnega sveta. FB

OBVESTILO

ODJEMALCEM ELEKTRIČNE ENERGIJE

V zvezi z odlokom Zveznega izvršnega sveta o izrednih ukrepih za varčevanje z električno energijo ter zadevnimi dopolnili obveščamo odjemalce električne energije, da se glede na delno izboljšanje energetskega položaja v določenih primerih povečuje količina električne energije, ki jo smejo porabiti gospodinjstva v mesecih novembru in decembru (od prvega odditavanja štavec v mesecu novembru 1959 do prvega odditavanja v mesecu januarju 1960) po normalnih cenah.

Prvotno določene količine se povečujejo v primerih, ko odjemalec nima možnosti za omejevanje stanovanjskih prostorov drugače kakor z električno energijo, kar velja tudi za kopalnice, kakor tudi, če odjemalec stanuje v utesjenem stanovanju in ko pride po prvotni določitvi na enega družinskega člana 40 kWh. V izjemnih primerih se dovoljuje tudi večja poraba energije v zaslihu stanovanjih, za invalide, hudo bolne in podobno. Podrobna pojasnila dobijo odjemalci pri distribucijskih podjetjih oziroma inkasantih.

Odjemalec, ki želi, da se mu v skladu z navedenim poveča količina energije, plačljiva po normalni ceni, mora vložiti pri distribucijskem podjetju prošnjo (podjetja imajo že ustrezne tiskovine). Prošnjo mora potrditi hišni svet. V primerih, ko hiša nima hišnega sveta, potrdi resničnost navedb odjemalca organ distribucijskega podjetja.

Obrati družbene prehrane, stanovanjske skupnosti, dijaški in invalidski domovi ter domovi onemoglih, kakor tudi pralnice hišnih svetov, plačujejo vso porabo energije po normalnih cenah, kar velja tudi za nočno porabo pri odjemalcih, ki imajo dvotarifni števec.

Navedene olajšave ne veljajo za poslovne in družbene prostore. Uporaba električnih peči v teh prostorih je načelno prepovedana; dovoljena je le v izjemnih primerih. Ustrezna dovoljenja izda Elektroindustrijska skupnost Slovenije.

Elektrogospodarska skupnost Slovenije

Naš KOMENTAR

Letošnji december bo prišel v zgodovino diplomacije kot eden najuspešnejših mesecev glede števil medsebojnih obiskov. Za pred dnevi je b. Adenauer v Londonu, Segni prav tako v Londonu, sedaj pa je bil kancler Adenauer še v Parizu, Eisenhower pa je začel svojo turo po Evropi, Aziji in Afriki z obiskom v Rimu, Ananki in Karaciju. Zahodni predstavniki naj bi še pred sestankom na zahodnem vrhu 19. decembra v Parizu slišali mnenje vseh, da bi dokončno sestavili predlog za dnevni red, ki bi ga nato predložili Hruščevu. Zato tolikšna hitriča, potovanja, konference in sestanki.

Prav takšna hitriča in vnema pa vlada v zahodnoevropskih prestolnicah glede trgovskega zblizevanja. V Stockholmu so podpisali konvencijo o evropskem svobodnem trgovinskem sporazumu, h kateremu so pristopile Velika Britanija, Švedska, Danska, Norveška, Avstrija, Švica in Portugalska. S tem so položili osnovni kamen za drugo trgovinsko združenje v zahodni Evropi. K prvemu združenju — svobodnemu tržišču — so že pred leti pristopile Francija, Italija, Zahodna Nemčija, Nizozemska, Belgija in Luksemburg.

Angleži so lansko leto predlagali, da bi razširili »skupno tržišče«, toda Francozi nikakor niso hoteli popustiti glede prodaje

Dr. Jože Potrč predaval v Središču in Ormožu

Na željo Delavske univerze je prišel dr. Jože Potrč, zvezni ljudski poslanec in član CK ZKJ v Središču, kjer je imel predavanje o »Komuni, stanovanjski skupnosti in družini«. Precejšnjemu številu poslušalcev je na poljuden način raztolmačil vrsto vprašanj in problemov, o katerih ljudje v zadnjem času mnogo razpravljajo in si večkrat ne vedo tolmačiti nekaterih nejasnosti.

Enako predavanje je imel dr. Jože Potrč tudi v Ormožu in sicer v soboto zvečer. Tudi tu ga je prišlo poslušat zadovoljivo število prebivalcev. Vsi so ga med predavanjem pozorno poslušali.

kmetskih izdelkov. Tako se je Velika Britanija zaradi svoje politike, da se ne bo vmešavala v kontinentalne evropske zadeve, znašla osamljena, obenem pa ji je grozila strahotna izolacija na trgovinskem in gospodarskem področju. Sest dežel v »skupnem tržišču« se je domnilo, da bodo liberalizirali medsebojno trgovanje in da bodo podredili svoje gospodarstvo skupnemu interesu šestih dežel. Tako bi Anglijo počasi izrinili.

Zato so se Britanci že v začetku leta zatekli v Stockholm, kjer so pregovorili Švede, da bi z njihovo pomočjo sestavili novo organizacijo, s katero bi ohranili veljavo angleški trgovini, obenem pa konkurirali šestim deželam. Zamisel ni bila slaba, toda izkazalo se je, da trjuje sedem dežel bolj s skupnim tržiščem kot med seboj. Švedska, na primer, izvaža več v Nemčijo in Francijo kot v Veliko Britanijo, čeprav je sedaj z njo povezana s trgovinskim sporazumom.

Britanci vedo, da »evropsko svobodnega trgovskega sporazuma« ne bodo mogli nikoli izpopolniti v taki meri, da bi imeli dovolj moči. Zato iščejo stike s skupnim tržiščem. Med drugim so se spomnili na zahodno zvezo, ki so jo ustanovili že leta 1948, ko še ni bilo Atlantske zveze. V tej zvezi je vseh šest držav z »skupnega tržišča« in Velika Britanija. Poskušali bodo pri zadnjih vratih navezati stike s »skupnim tržiščem« in vključiti svoje gospodarstvo tudi v to geografsko strnjeno področje.

Prednosti »skupnega tržišča« so prav v tem, ker so države med seboj zemljepisno povezane, ker so poleg tega številčno in gospodarsko močnejše, medtem ko je sedmorica med seboj ločena in v primerjavi s francoskim ali nemškimi gospodarstvom precej slabša. Norveška je kot dežela zelo bogata, toda težka se primerja z Nemčijo, kjer živi nad 50 milijonov ljudi, medtem ko so pri njih prešteli le nekaj milijonov.

Takšne gospodarske skrbi tarejo zahodnoevropske države, vse to pa je težnja, da bi v kasnejših desetletjih združili vse dežele v močno povezano enoto — morda celo v združeno »Zveze Evrope«.

Koristi skupinskega zavarovanja živine

V FLR Jugoslaviji smo začeli z zavarovanjem živine proti pogini leta 1947. Vsako leto se je prijavilo v zavarovanje vedno več živinorejcev. Pravi razmak, lahko rečemo, masovno zajetje živine v zavarovanje se je začelo, ko je zavarovalnica uvedla skupinsko zavarovanje goveje živine. Poleg zavarovanja goveje živine za pogin ali zakol v sili je Državni zavarovalni zavod pred tremi leti uvedel tudi zavarovanje za stroške zdravljenja živine. Ta novi način zavarovanja goveje živine ima velike prednosti in ugodnosti za zavarovalca. V skupinskem zavarovanju plača zavarovalec povprečno za 30 odst. nižjo premijo za zavarovanje; ako živinorejec ob zavarovanju slučajno nima dovolj denarja, lahko plača premijo za zavarovanje tudi v obrokih; z doplačilom 200 do 300 din na zavarovano žival plača DOZ zavarovancu vse stroške za zdravljenje zavarovane živine. Živinorejec, ki ima zavarovano živino v skupinskem zavarovanju, je na ta način popolnoma zavarovan pred vsako nesrečo pri živini.

kovci, v Slovenskih goricah pa so začeli s skupinskim zavarovanjem le v KZ Desternik.

VIŠINA PREMIJE ZA ZAVAROVANJE JE ODVISNA OD ŠTEVILA ŠKOD

Skupinsko zavarovanje goveje živine za Zavarovalnico ni donosno, kar niti ni namen tega zavarovanja. Vendar pa bi morala biti vsaka zavarovalna panoga aktivna ali pa bi vsaj morala kriti lastne stroške. Namen zavarovanja je v tem, da se s prispevki, ki jih vlagajo vsi zavarovalci, izplačajo škoda, ki zadenejo le nekatere zavarovalce. Čim več je teh škod, tem večja mora biti tudi zavarovalna premija. Zato je razumljivo, da vsi tisti zavarovalci, ki želijo priti do odškodnine na nepošten način, najprej ogoljufajo vse ostale zavarovalce. Vsi zavarovalci bi morali skrbeti, da bo škod in zdravljenj pri zavarovani živini čim manj, ker bodo s tem plačevali nižje premije za zavarovanje. Najmanj škod in tudi zdravljenj je na področju občine Ormož, zato plačujejo ti zavarovalci le 1,6 odst. stroškov premije, ostali pa 1,8 odst. od zavarovalne vsote.

STROŠKI ZDRAVLJENJA

Posebno veliko izgubo ima zavarovalnica z zdravljenjem zavarovane živine. Izkušstvo zadnjih let je pokazalo, da je doplačilo za zdravljenje po dve sto dinarjev za komad v nekaterih KZ premallo. Največji stroški zdravljenja so v okolici Ptujja in na področju terenskega veterinarja Borl, najmanjši pa na področju Ormoža. V skupinskem zavarovanju Rogoznica so zavarovalci vplačali v fond zdravljenja 50.900 din, DOZ pa je izplačal za zdravljenje njihove zavarovane živine 126.100 din, to je 247 odst. od zbranega fonda. Nekaj tujak ni v redu. V tem skupinskem zavarovanju bi moralo biti doplačilo za zdravljenje po 500 din na zavarovano žival, da bi bili stroški zdravljenja kriti. Tega pa živinorejci ne zmorejo. Zato bo moral DOZ ugotoviti, kaj je vzrok temu stanju in nepravilnosti odpraviti.

Od ostalih skupinskih zavarovanj je preveliko škod in so obenem preveliki stroški za zdravljenje še v skupinskem zavarovanju Starše, Videm, Cirkulane in Muretinci.

KDO POVZROČA VELIKE STROSKE?

Mnogokrat so zavarovalci zaradi svoje nevednosti ali malomarnosti sami krivi, da so stroški zdravljenja tako veliki in da se izplačujejo prevelike odškodnine. Mnogi kličejo veterinarja po nepotrebnem, drugi ne ženejo živali k veterinarju, čeravno žival lahko hodi. Mnogi celo mislijo, da mora zavarovana živina poginiti, da dobijo izplačano odškodnino. Vsak zavarovalec mora vedeti, da je dolžan žival pravčasno zaklati, če opazi, da ji preti pogin. Vsak zavarovalec se mora obglaviti, da bo za zakol določeno žival čim bolj vnovčil, ker bo s tem zmanjšal škodo, obenem pa bo dobil še

Ing. EGON ZOREC:

Rentabilnost kmetijskega stroja v zadrugi

Kmalu se bodo začeli pri kmetijskih zadrugah letni občni zbori. Zadrugniki bodo poslušali razna poročila, med katerimi bo tudi poročilo računovodje, ki ljudi najbolj zanima, ker prikazuje finančni plat, gospodarsko moč zadruge. Vsako leto se čuje, da je strojni park pri zadrugi deficiten, da ni rentabilen ta ali oni stroj, da je traktor zadruzi v breme itd. Skratka pravijo, da se mehanizacija ne obnese.

Vsi vemo eno, da bo le močna zadruga organizacija lahko omogočila, da se bomo lotili sodobne obdelave zemlje na vsej črti. Le dovolj strojev bo lahko omogočilo pravčasno in boljše obdelovanje zemlje tudi pri vseh zadrugnikih, zasebnih lastnikih zemlje.

Od kod pravzaprav mnenje, da je traktor predrag? Mnoge zadruge so mnenja, da je traktorsko delo predrago in je zato brez pomena govoriti o mehanizaciji kmetijstva. Trdim, da je strojno delo mogoče poceniti in da ne bo dražje od dela z živino. Zdi se mi, da ni bilo prav nič težko organizirati strojno delo zadruge, da bo traktor zaposlen letno 800 ur pri oranju, košnji, mlaičvi in žetvi, pri izkopu krompirja in pri škropljenju. Za ostala dela, predvsem prevoze, pa bi uporabljali okrog 400 ur. Če s traktorjem delamo po 1500 do 2000 ur letno, se delo tako poceni, da stroj lahko tekmuje s konjem in volom. Preveč vprežen stroj sicer lahko povzroča nesorazmerno naraščanje stroškov za popravila in nedomešne dele, vendar veliko več na rovaš neodgovornega strojnika. Vemo, da so pri mnogih zadrugah stroji zanemarjeni. Primanjkuje dobri traktoristi, ki bi imeli pravo razumevanje za kmetijsko strojništvo. Intenzivnejše kmetijstvo se lahko uspešno razvija le tedaj, ko na vas prodira tudi znanje, ne samo stroji.

Razumeti moramo eno, da se razvoj ne bo ustavil, čeprav je strojno-traktorско delo še drago in čeprav se marsikje še branijo strojeve. Kot vsa naša kmetijska socialistična gospodarstva bodo

nagrado od izkupička. Čim večji je namreč izkupiček, tem večji procent od tega izkupička ostane zavarovalcu. Zato bi morali vsi zavarovalci v svoji zavarovalni skupnosti pomagati drug drugemu, se posvetovati in složno skrbeti, da bo do stroškov za zdravljenje čim manj, da bodo izkupički v sili zaklanih živali čim večji in da bo čim manj škod.

NOVE ZAVAROVALNE SKUPNOSTI

Ker je med živinorejci veliko zanimanje za skupinsko zavarovanje goveje živine, je DOZ pripravil vse potrebno, da bo izvedel skupinsko zavarovanje povsod tam, kjer se bodo živinorejci sami za to prijavili. Za skupinsko zavarovanje so se prijavili živinorejci že iz mnogih krajev na področju ptujске občine, in sicer: Stojnci, Zetale, Hajdoše, Goročja vas, Stari grad pri Makolah, Desternik in še mnogi drugi. Z zavarovanjem bodo začeli že v mesecu decembru.

Štirideset let od ustanovitve KPJ Spominski dnevi KPJ

16. do 18. decembra 1918 — v Trbovljah prva stavka rudarjev v novi Jugoslaviji; stavkovni odbor zastraži obrate in se loti vprašanj lokalne oblasti; zahteva, da delavci nadzorujejo razdeljevanje živil in določanje cen.

Decembra 1921 — prvi deželni kongres komunistične mladine Julijske krajine.

12. decembra 1921 — požgo fašisti Narodni dom v Barkovljah, slovenskem predmestju Trsta.

10. decembra 1922 — v Ljubljani kongres Zveze neodvisnih strokovnih organizacij Slovenije; ustanovljena Zveza neodvisnih sindikatov za Slovenijo (62 delegatov).

17. decembra 1922 — se začne splošna stavka rudarjev v rudnikih IPD (do 11. januarja 1921, stavka 9640 rudarjev).

Decembra 1935 — v Podzemlju v Beli krajini razpuščeno Društvo kmečkih fantov in deklet, ker je bilo pod vplivom KP.

13. decembra 1937 — tridnevna protestna stavka medicincev proti novi uredbi za medicinsko fakulteto in za popolno medicinsko fakulteto z modernimi klinikami.

Decembra 1939 — v Ljubljani in Mariboru shoda za žensko voljno pravico.

Decembra 1939 — izide v Zagrebu knjžica »V obrambo demokratskih svobodščina« (napisal Edvard Kardelj, založil Rado Lešič).

11. decembra 1939 — na ljubljanski univerzi protestne demonstracije proti proglasitvi dr. Korošca za dr. honoris causa; aretiranih osem študentov.

15. decembra 1939 — izide v Zagrebu nova »Ljudska pravica«

10. decembra 1943 — prva partijska konferenca za Primorsko v Tolminskem L. mu.

10. decembra 1943 — izide prva številka »Naše žene«, glasila Antifašistične ženske zveze v Ljubljani.

OBČINSKI LJUSKI ODBOR PTUJ

Št. 05/1-941/5-59

Po 3 in 4 odstavku 5 točke odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o evidenci in kontroli cen določenih proizvodov (Ur. list FLRJ št. 39-678/58) v zvezi s 1 in 2 točko odredbe o proizvodih, za katere morajo Občinski ljudski odbori predpisati najvišje cene na drobno (Ur. list LRS št. 36-185/58) je Svet za blagovni promet in turizem Občinskega ljudskega odbora Ptuj po pooblastilu obeh zborov tega ljudskega odbora na svoji seji dne 26. novembra 1959 sprejel

ODREDBO

o spremembi odredbe o določitvi najvišje prodajne cene na drobno za sveže goveje, svinjsko in telečje meso ter mleko na območju občine Ptuj.

1.

Besedilo 1. točke pod I/1 in 2 ter II Odredbe o določitvi najvišje prodajne cene na drobno za sveže goveje, svinjsko in telečje meso na območju občine Ptuj (Uradni vestnik Okraja Maribor št. 23-260/59) se spremeni tako, da se glasi:

I. sveže goveje meso najvišje prodajne cene na drobno

OBVESTILO

Obveščamo vse občane, da smo začeli ocenjevati stanovanja in se bodo v prihodnjih dneh oglašili pri stanovačih ocenjevalci.

Ocenjujemo:

- Vsa stanovanja:
  - v mestu Ptuj in sledečih naseljih: Vičava, Vičavska pot, Novo naselje in Budina;
  - v naselju Kidričevo in c) v naseljih Majšperk in Breg pri Majšperku;
- samo najemniška stanovanja ne glede na lastništvo v vseh ostalih naseljih občine Ptuj.

Pri ocenitvi mora biti navzoč poleg popisovalca še lastnik stanovanja, nosilec stanovanjske pravice in predstavnik hišnega sveta v hišah, ki so v družbenem upravljanju.

Popisovalec bo izpolnil zapisnik na posebnem obrazcu, ki ga morajo vsi podpisati.

Ocenjevalci bodo en ali dva dni prej sporočili hišnim svetom oziroma stanovalcem, kdaj bodo prišli ocenjevati stanovanja v hiši. Hišni sveta pa naj takoj obvestilo lastnike, nosilce stanovanjske pravice in podnajemnike o času ocenitve. Vsi, ki morajo biti pri popisu navzoči, naj bodo ob času ocenitve gotovo doma, da bo lahko ocenjevalec nemoteno opravil ocenjevanje.

Ocenjevanje se bo opravilo po enotnem sistemu točkovanja, ki ga je predpisal Zvezni sekretariat za socialno politiko in komunale vprašanja. Sistem točkovanja je bil objavljen v »Deju«. Priporočljivo je, da vsak stanovalec sistem točkovanja pregleda in že predhodno sam oceni in premeri stanovanje. Predvidoma bo vrednost točke 450 din. Dokončno pa bo o tem odločil ObLO na seji obeh zborov.

Priominjamo, da je dolžan vsak stanovalec dovoliti ocenjevalcu dostop v vse prostore stanovanja in da je dolžan dati vse podatke, ki jih bo ocenjevalec zahteval pri ocenitvi.

Vabimo vse lastnike stanovanj, nosilce stanovanjske pravice, stanovalec in hišne svete, da z vsemi močmi podpre ocenjevanje in omogoči nemoteno delo ocenjevalcem.

Oddelek za gospodarstvo in komunale zadeve

za sveže goveje meso se določijo takole:

- za meso s kostmi;
- za meso goveda I. vrste se določi enotna cena 370 din za kg;
- za meso goveda II. vrste se določi enotna cena 330 din za kg. Najvišja dopustna priklada je:
  - do 30 % k stegnu in plečetu,
  - do 25 % k bočniku in vratu, s tem, da so vraščene kosti izločene,
  - do 15 % k brčoli in šimbasu ter
  - do 10 % k rebrom in prsnemu košu goveda I. in II. vrste, k brčoli, šimbasu, rebrom in prsnemu košu goveda k'avnosti izpad 47 % ni dovoljeno dati priklade.

Uvrstitev mesa v oba kakovostna razreda obeleži z ustreznim žigom na mesu pristojni veterinar, ki vrši ogled mesa.

Prodaja mesa I. vrste se sme izvršiti le po predhodni ugotovitvi odstotka kievnosti goveda po tržni inspekciji.

II. sveže svinjsko meso najvišje prodajne cene na drobno za svinjsko meso se določijo takole:

- za meso brez kože se določi enotna cena 350 din za kg;
  - za meso s kožo se določi enotna cena 310 din za kg.
- Na meso brez vraščenihi kosti oz. na meso, iz katerega so vraščene kosti izločene, je dopusten najvišji odstotek priklade 20 %.

Ta odredba velja od dneva objave v Uradnem vestniku okraja Maribor. Odredba velja pod pogojem, da jo potrdira oba zgoraj Občinskega ljudskega odbora Ptuj, dne 26. nov. 1959.

Podpredsednik občinskega ljudskega odbora: **Lojzka STROPNIK, l. r.**
Predsednik sveta za blagovni promet in turizem: **Anton KOLENKO, l. r.**

TERENSKA SLUŽBA ZDRAVNIKOV

Dežurstvo splošnih zdravnikov se vrši od 14. do 7. ure po sledečem razporedu:

11. dec. dr. Mitja Mrgole,
  12. dec. dr. Nada Pavličev,
  13. dec. dr. Nada Pavličev,
  14. dec. dr. Ladislav Pirc,
  15. dec. dr. Emil Blagovič,
  16. dec. dr. Franc Rakuš,
  17. dec. dr. Milan Carli.
- Pomožni dežurni zdravniki vršijo dežurno službo samo po potrebi, in sicer od 6. do 20. ure po sledečem razporedu:

11. dec. dr. Milan Carli,
12. dec. dr. Franc Rakuš,
13. dec. dr. Franc Rakuš,
14. dec. dr. Emil Blagovič,
15. dec. dr. Ladislav Pirc,
16. dec. dr. Nada Pavličev,
17. dec. dr. Mitja Mrgole.

Ambulanta v Juršincih posluje vsako sredo od 14. ure dalje; ambulanta Podlehnik posluje vsak ponedeljek sredo in petek od 14. ure dalje.

Dežurstvo otroških zdravnikov traja od 14. do 19. ure po sledečem razporedu:

11. dec. dr. Aleksander Poznik,
12. dec. dr. Ljuban Cenčič,
13. dec. dr. Ljuban Cenčič,
14. dec. dr. Aleksander Poznik,
15. dec. dr. Ljuban Cenčič,
16. dec. dr. Ljuba Neudauer,
17. dec. dr. Ljuban Cenčič.

OTROŠKE POSVETOVALNICE

11. dec. 1959 v Ptuj od 14. ure dalje,
14. dec. 1959 v Gorisnici,
15. dec. 1959 v Selah in Grajeni in 17. dec. 1959 v Podlehniku od 13.30 ure dalje.

Uprava ZD Ptuj

OBČINSKI LJUSKI ODBOR PTUJ

Štev.: 05/6-12259/2-59

Po 3. in 5. točki odredbe o skupnem zatiranju rastlinskih boleznih in škodljivcev (Uradni vestnik okraja Maribor št. 13/58) je Svet za kmetijstvo in gozdarstvo ObLO Ptuj na svoji seji dne 3/12-1959 sprejel

NAVODILO

za izvrševanje odredbe o skupnem zatiranju rastlinskih boleznih in škodljivcev na območju občine Ptuj.

1.

Da bi se izboljšali sadovnjaki, povečala njihova rodnost ter uničili škodljivci in boleznih sadnega drevja, je treba izvesti in območju občine Ptuj v letu 1959-60 asanacijo sadnega drevja in škropljenje proti boleznim in škodljivcem.

2.

Za dosego cilja iz 1. točke tega navodila je treba izvesti sledeče: 1. posekati vsa suha, dotrajana in pregosta drevesa;

2. pomladiti in preceptiti vsa manj vredna in nerodovitna drevesa, pri čemer je upoštevati sortni izbor;

3. odstraniti vse suhe veje, šibe in divjake na rodnem sadnem drevju ter odstraniti suho skorjo in za jedalce (mah, omela itd.);

4. izvesti zimsko škropljenje sadnega drevja v času od 1/12-1959 do 1/3-1960 in dvoje letnih škropljenj sadnega drevja, in sicer: prvo meseca maja, drugo junija ali julija.

5. Asanacijo sadnega drevja in škropljenje na zasebnem sektorju izvajajo posebne strokovne ekipe v okviru kmetijskih zadrug.

Naloga ekip je, da preledajo sadovnjake in zaznamujejo drevesa, katera je treba v smislu 2. točke tega navodila posekati, pomladiti in preceptiti. Škroplilne ekipe pa izvedejo škropljenje v navedenih obdobjih.

4.

Za pravilno izvedbo asanacije sadnega drevja je potrebno predhodno imeti za vodje ekip seminar, seminar organizira KPPZ Ptuj do 10/12-1959.

5.

Asanacijo sadnega drevja v družbenem sektorju izvedejo kmetijska gospodarstva sama.

6.

Strokovno nadzorstvo nad delom ekip in nad izvajanjem asanacij vrši upravni organ ObLO Ptuj, ki je pristojen za kmetijstvo.

7.

Za kršitev odločbe tega navodila se uporabljajo določbe 7. točke uredbe o skupnem zatiranju rastlinskih boleznih in škodljivcev.

8.

To navodilo velja od dneva objave na krajevno običajen način.

Predsednik

Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo **Martin GOBEC, l. r.**
Ptuj, 3/12-1959.

Nesreča ne počiva

V zadnjem času so se združili ali se še združijo v ptujski bolnišnici naslednji ponesrečenci:

Ačko Alojzija iz Makol 18, poškodba noge; Petek Jože iz Cvetkovec 83, poškodba noge zaradi padca z motorja; Džefi Aleks iz Petišovce 69, poškodba noge; Vuk Marija iz Cvetkovec 14, poškodba roke zaradi padca; Selinšek Franc iz Pobrežja 64, poškodba na nogi; Rodovšek Stefan iz Velovleka 10, poškodovan s sekuro po glavi; Škrinjarij Anton iz Huma 17, poškodoval se je z nožem; Lozinšek Ivan iz Brstja 37, poškodba na glavi; Zmavc Elizabeta iz Slavšinec 42, poškodba roke; Grašič Ivan iz Veličan 70, poparil se je po telesu; Kozar Ivan iz Brebrovnicka 12, poškodbe na nogi; Voršič Alojz iz Ptujja, Cojzova pot 4, poškodbe na nogi; Strašek Marija iz Podlož 82, poškodba desne noge; Varli Jože iz Kicarja 126, s smolo si je poparil roko; Masten Matija iz Pušenc 8, poškodba na nogi; Kodrič Feliks iz Pečk 45, poškodbe na trebuhu zaradi padca s kolosa; Kores Hermina iz Strmica 1, poškodba noge; Purg Kazimir iz Skrblje 4, poškodba na glavi; Teskač Miha iz Kungote 52, poškodba rebra; Starki Ema iz Ptujja, Aškerčeva 7, poškodbe na glavi; Šotlar Stanko iz Stojnci 80, poškodbe na glavi od noža; Gomilšek Stanko iz Gabernika 28, bil je napaden in poškodovan po glavi in roki; Zadavec Franc iz Frankovce 3, poškodba roke; Lozinšek Alojz iz Dornave 88, poškodba na glavi od kola; Tetičkovič Jakob iz Medribnika 10, poškodba roke;

Družinski spor, ki je končal s smrtjo 24-letnega I. Gomilška

V nedeljo, 6. decembra t. l., je prišlo v Krčevini pri Vurberku do žalostne, ki je zahtevala življenje 24-letnega Ignaca Gomilška, delavca MTT v Mariboru. Ko se je vračal z obiska doma 6. dec. t. l. proti večeru nazaj v Maribor, ga je s kolom udaril po temenu 23-letni Stanko Jagorinec iz Juršinc, da je Gomilšek obelzel kakih 15 metrov od hiše. Takoj je bil poškodovanemu v pomoč rešilni avto iz Ptujja, vendar nič ni pomagalo, ker je Gomilšek med vožnjo v bolnišnico zaradi možganske krvavitve podlegel.

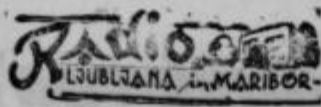
Pri Gomilškovi (Breznikovi) so nastale težke družinske razmere, odkar je prišel k hiši Stanko Jagorinec, ki se je nameraval poročiti s pokojnikovo sestro. Jagorinčevo oblastno obnašanje je najbolj prizadelo Gomilškovo mater (drugi poročeno Brezniki). Inoc Gomilšek je prišel domov, da bi nekoliko vplival na Jagorinca in pomagal razmere v hiši nekoliko ublažiti. Namesto pomiritev pa se je odnos med njim in Jagorincem še bolj zaostril. Ko se je spravil Jagomilšek proti večeru nazaj v Maribor, je prišlo med njim in Jagorincem kakih 15 metrov od hiše do zadnjega srečanja, ki je bilo usodno za Ignaca. Jagorinec ga je tako močno udaril s kolom po temenu, da mu je zlomil lobanjo,

kar je povzročilo možgansko krvavitev. Poškodovani je še poklical mater in ji rekel, da mu je hudo v glavi. Prenesli so ga v hišo in kmalu mu je bil v pomoč rešilni avto, ki ga je hotel prepeljati v ptujsko bolnišnico. Z umetnim dihanjem so ga spravili ponovno k zavesti, vendar ne za dolgo. Pri Ptujju se mu je stanje poslabšalo in pri bolnišnici v Ptujju je že nastopila smrt. Zdravnik v bolnišnici je ugotovil, da je bila pomoč zaman. To je potrdila tudi obdukcija naslednjega dne, ki je ugotovila, da je bila poškodba prehuda, da bi bilo Gomilšku mogoče rešiti življenje.

Med ljudstvom v Juršincih pa tudi v Krčevini velja Jagorinec kot zelo vročekrven in neuklonljiv mladenič, ki je v navzkrižju z zakonom zaradi pretepa in drugih kaznivih dejanj ter je tudi v zadnjem času tekla zoper njega preiskava. Ni se mogel oprjeti stalnega dela. Breznikovi ga tudi niso mogli spreobrniti. Namesto njegovega poplavljanja so se razmere pri njih vedno slabšale in dosegle v nedeljo, 6. dec. t. l., višek s smrtno poškodbo Ignaca Gomilška.

Stanko Jagorinec je v preiskavi. V svojo obrambo navaja, da ni sam kriv vse nesreče.

Vitomerčane je obiskala potujoča knjižnica

LJUBLJANA

NEDELJA, 13. DECEMBRA

6.00 Budnica, 6.05 Poročila, vremenska napoved in dnevi koledarja, 6.10 Nekatere domače, 6.20 Poveške in zabavni zvoki za nedeljsko jutro, 7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 7.15 Reklame, 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva, 7.35 Izra pihalni orkester Ljudske milice p. v. Rudolfa Starša, 8.00 Mladinska radijska igra: Sneguljica, 9.05 Zabavna matineja, 9.40 Domače vite za nedeljsko dopoldne, 10.00 Se pomni, tedajšnji... Vse Trake-Luka: Dal sem besedo, 10.30 Pokali, kaj znaš (Posnetki javne oddaje z dne 12. dec. 1959), 12.00 Nal poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Za našo vas, 13.50 Lohok spored za podelitve, 14.15 Nal poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila, 15.15 Reklame, 15.30 Karol Pahor: Narodne za solo, zbor in orkester, 15.45 Zabavni orkester Rotšale 16.00 Humoreska tega tedna — Alfred Polgar: Tri pikre, 16.20 Melodije za vas, 16.50 Franz Lehár: Dežela smehljaja, odomki iz istoimenske operete, izvajajo: solisti ljubljanske Opere, Ljubljanski komorni zbor in orkester Slovenske filharmonije dirigent Jakob Cipl, 17.30 Radijska igra — Fred Denner: Milimo pred dvajseto, 18.04 Poje komorni zbor RTV Ljubljana p. v. Milka Šiberčeta, 18.30 Edvard Grieg: Koncert za klavir in orkester v a-molu, 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba, 19.30 Radijski dnevnik in športna poročila, 20.05 Izberite melodijo tedna (zabavna glasbena oddaja z nagradami), 20.50 Claude-Yvone: Sinita st. Moritz, 21.00 Z avijami skok stotletja, 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan, 22.15 Oddaja za naše izseljence, 23.00 Poročila in pregled tiska, 23.10 Poveške za tekočem tisku, 23.35 Job, Brahms: Sonata za violino in klavir v A-duru, Intermezzo v a-molu, 24.00 Zadržna poročila in zaključek oddaje.

Ljudska in študijska knjižnica v Ptuj kot centralna knjižnična ustanova v ptujski občini je lani decembra ob 40. obletnici smrti pisatelja Ivana Cankarja ustanovila Cankarjev knjižni fond, ki naj bi zbral sredstva za razširjanje lasti podeželskih knjižnic. V naši občini sicer dela 32 knjižnic, ki pa so razen v Ptuj, Kidričevem in Majšperku slabo založene s knjigami, saj štejejo nekatere le po 200 do 300 knjig, in še to so starejše izdaje. Nujno je, da si knjižnice obogatijo knjižne fonde z novejšimi izdajami in poživijo svoje delo.

Z denarnimi sredstvi, ki jih je zbral Cankarjev knjižni fond in z darovanimi knjigami slovenskih knjižnih založb je Ljudska in študijska knjižnica v Ptuj dobila toliko knjig, da je skoraj vsem knjižnicam v ptujski občini poslala po nekaj desetnih knjig, razen tega pa je ustanovila tudi potujočo knjižnico, ki je namenjena predvsem tistim krajem v občini, ki nimajo knjižnic. Tako je poravnal prvi kovček potujoče knjižnice z 220 knjigami prejšnji teden v Vitomarce. V nedeljo sta dva zastopnika Ljudske knjižnice v

Ptju izročila Vitomarčanom knjižni kovček. K tej mali, a intimni slovesnosti je prišlo mnogo ljudi, ki so z zanimanjem poslušali predavanje o knjigi, knjižničarstvu in potujoči knjižnici, ki je bila ustanovljena s sredstvi naše skupnosti. Ze na sestanku so našli Vitomarčani željni segali po knjigah, ki jih bodo sedaj ob dolgih zimskih dnevih in večerih pridno prebrali. Po dveh, treh mesecih bo potujoča knjižnica šla v Trnovsko vas in pozneje spet naprej. Drugi kovček potujoče knjižnice bo v prihodnjih dneh šel v Naračje v Halozah.

Da bi vzgojili tudi med našo mladino prijatelje lepe in dobre knjige, namerava Ljudska in študijska knjižnica v Ptuj v prihodnjih mesecih začeti akcijo za ustanovitev mladinske potujoče knjižnice, katere kovčki bi šli od vasi do vasi zlasti v oddaljenih krajih. S tem bi mladinska potujoča knjižnica dopolnjevala učencem šolsko znanje in jih obenem zabavala. Upamo, da bodo tudi pri tej akciji pokazale naše ustanove, podjetja in knjižne založbe razumevanje in knjižne založbe razumevanje za dobro in koristno stvar. V. K.

OBVEŠČAMO

VSE ČLANE IN POVERJENIKE PREŠERNOVE DRUŽBE

da smo z današnjim dnem zaključili razpisovanje rednih knjižnih zbir in doplačilnih knjig za leto 1960. Če kak poverjenik najkasneje do 5. decembra 1959 ni prejel na svoj naslov pošiljke, naj to po tem datumu nemudoma sporoči.

Člani Prešernove družbe prejmejo zbirke tam, kjer so se vpisali v članstvo. Ob prejemu zbirke obnovite članstvo za prihodnje leto!

Zamudniki

lahko nabavijo v vseh knjigarnah redne zbirke 5 knjig po nekoliko višji ceni, in to za 500 din; za 800 din pa vseh 7 knjig oziroma 8, dokler je na razpolago še tudi knjiga Ivana Cankarja: Hlapec Jernej in njegova pravica, ki so jo prejeli brezplačno tisti člani, ki so se naročili in vseh sedem knjig.

Sindikalne podružnice,

ki nam bodo javile nove poverjenike, lahko prejmejo za nove člane zbirke izjemoma za članarino 360 din (5 knjig), za 600 d n pa še doplačilni knjigi, to je 7 oziroma 8 knjig, dokler so seveda zbirke še na razpolago.

Izšlo so

v redni zbirki: KOLEDAR 1960 s 16-stransko prilogo v bakrotisku; zgodovinsko povest Franceta Bevka »VIHARNIK«; roman Hansa Ruescha iz daljnega severa »NA VRHU SVETA«; mladinska povest Venceslava Winklerja »POT NA LISECE«; obsežna poučna knjiga Franceta Planine »NAŠA DOMOVINA JUGOSLAVIJA« z velikim večbarvnim zemljevidom Jugoslavije. Oboje bo dobrodošlo zlasti vseh učenci se mladini. Kot doplačilni knjigi pa sta izšli: ZIVALSKI SVET in praktični priročnik DOMAČA DELA IN POPRAVILA. V počestitev 40-letnice ZKJ pa knjiga Ivana Cankarja HLAPEC JERNEJ IN NJEGOVA PRAVICA, ki jo prejmejo brezplačno vsi, ki naroče vse našteje knjige, dokler je knjiga na razpolago.

Sindikalne podružnice

posreduje članom svojega kolektiva najcenejše in najboljše PREŠERNOVA DRUŽBA

Po Petru Skuhalu

Kako so omožili Ajnčiko

(Nadaljevanje in konec)

»Minka, čuj, kaj ti povem,« pravi Arni, »dajte mi petnajst sto v penezih, potem pa naj bo z milim bogom!«
 »Kaj ste tako tiho? Jaz pa sem mislil, da boste katero zapopevali.«
 »Popevali, popevali! Kje pa boš vzel petnajst sto, da bi jih Frančeku dal?«
 »Balaž, bodi pameten,« reče Arni, »obečaj se teh par stotakov, ne vidiš, h kakšnoj lepój reči pride!«
 »Trinajst dam, več pa ne morem, Arni, naj se ti smilijo moja deca, vidiš, da jih imam več.«
 »No, Neža, si zadovoljna?«
 »Napravi, kakor hočeš!«
 »Naj bo ali, samo to vam povem, da ima Ajnčika zadnjo besedo; silili je ne bomo.«
 »Arni, segniva si v roke! Kaj Ajnčika misli, me ne skrbi; le tebe sem se bal ce pa si trd kakor očet!«
 »Komaj smo se dogučali, zdaj pa tega kušajmo!«
 »Naj živita naša sneha pa ženini!«
 »Zdaj pa le do dna, na to majningo danes prvič pijemo.«
 »Sedimo za mizo, pojemo ostanke, da ne bomo tega domov nosili.«
 »Prav imaš, Balaž, končajmo še to, da pred temoj domov pride-mo.«
 »Pa zapojmo si še tisto: Bratel, vesel vsi, tralalala... Ti, Neža, ki imaš tako tanko grlo, vzemi naprej, mi bomo pa cekuntali.«
 »Dobro smo jo zeskuntali, zdaj pa ali hodimo ker Arni že takšno silo dela.«
 »Flakša je v pivnici, tisto še nalijemo, pa jančevca spijemo, potem pa domov!«
 Ko sta že Arni pa Neža sama šla proti domu, pravi mož: »Ne

vem, če sva prav napravila ali ne; pa saj še ima Ajnčika zadnjo besedo.«
 »Arni, Ajnčika bo vesela.«
 »Misliš?«
 »Boš že videl!«
 »No, potem pa mi ne bo žal. Franček je res vr: pajbar, meni se dopadne. Dosti ravno ne bo prinesel, pa če si bosta le dobra!«
 »Sta že prišla? Misliš sem, da vaju še ne bo,« ju nagovori hči.
 »Nesi, Ajnčika, flakšo v pivnico, natoči srabljavec pa ga prinesi na mizo, da ga še ti kušnaš.«
 »Natoči nam, mati! Tako, zdaj pa pijmo!«
 »Le gutni, Ajnčika, jutri boš imela oglednike.«
 »Kaj? Oglednike? Oče, katere?«
 »No, če zadeneš...«
 »Anti tisti ne bode, ki bi jih jaz rada.«
 »Pučlov Franček nameni prit!«
 »Oh, moj ljubljani, zlati oče!« reče Ajnčika in jih objame.

NI NESPAMETNO...

Kdor stori napako in se ne pobotlja, ta šele ravna narobe.
 *
 Nerodno je za nespametne, da o pametnih stvareh mislijo, da so nespametne.
 *
 Redkokdaj sreča človeka, ki bi bil sposoben spoznati svoje napake in to priznati tudi sebi.
 *
 Z življenjskimi močmi je tako kakor z vinom: če jih preveč uživamo, se hitro potrošijo.
 *
 Spoštovanje brez oblike je klečplasto, previdnost brez oblike je plašnost, junaštvo brez oblike je upor in odkritosrčnost brez oblike je grobost.

Pouk na gospodar. šoli

V Gorišnici je pričel 23. novembra t. l. pouk na kmetijski gospodarski šoli, ki ga obiskuje v 2 oddelkih 13 dečkov in 25 deklet. Predavanja iz slovensčine, biologije, kmetijstva, gospodinjstva, zdravstva in računstva imajo 2 krat na teden po 5 ur popoldne, ker so predavatelji sicer zaposleni na osemletki.

Za tako šolo v Gorišnici je kazalo celotno območje veliko zanimanje, saj se nabere v 2 letih toliko mladih ljudi, da je vredno nadaljevati s kmetijsko gospodarsko šolo in omogočiti mladim kmetijskim proizvajalcem do strokovnega znanja, ki jim je potrebno za vsakdanje delo in življenje.

NOVI KRVODAJALCI

26. novembra so darovali kri prebivalci od Lovrenca in okolice. Vsem darovalcem in oddaljenim organizatorju tov. Pucko Janezu se v imenu bolnikov iskreno zahvaljujemo

Krvodajalci so: Frank Amalija, Puko Minka, Fideršek Matilda, Bogme Frida, Pintar Jožef, Kranjc Marija, Peršuh Franc, Strmšek Alojz, Medved Stanko, Pernat Fr., Medved Ana, Plavček Ana, Ivančič Ivanka, Belca Ana, Puko Amalija, Peršuh Anton, Saše Ana, Križan Ana, Knaflič Marija, Brumec Jera, Pernat Ana, Beranič Matilda, Murko Justina, Bela Terezija, Beranič Elizabeta, Peršuh Marija, Drevenšek Neža, Dolenc Janez, Turk Milica, Murko Marica, Medved Ana, Plavček Rozalija, Bogme Angela, Zunkovč Ottilija, Ivanuš Marija, Pisek Terezija, Dermanjko Cecilija, Majer Rozalija, Kranjc Katica, Pernat Marija, Kosce Marija, Zvirtanek Neža, Planinšek Anton, Drevenšek Janez, Horvat Marija, Emeršič Janez, Holc Karol, Bračič Jožef, Peršuh Jože, Brenclj Rudolf, Peršuh Jože ml., Belca Janez, Božič Vilma, Pucko Janez, Medved Jože, Osl Alojz.
 3. decembra pa so darovali kri prebivalci iz Juršine in okolice. Darovalcem za darovano kri se v imenu bolnikov zahvaljujemo, prav tako dobrim organizatorjem Čeh Marjet, Čuš Mariji, Pignar Janezu in Glazer Fridi.

Krvodajalci so: Kacjan Stanko, Kolmanič Alojz, Lubec Anton, Znidarčič Neža, Plohl Janko, Tašner Roza, Toš Janez, Znidarič Franc, Mikša Katarina, Belščak Marija, Šek Verona, Budja Cecilija, Mihelič Julijana, Plohl Elizabeta, Golob Janez, Jurčič Franc ml., Jurčič Fr. st., Muršič Antonija, Koje Frančiška, Kozelj Genevofa, Šošterič Ana, Toplak Stefa, Čuš Marija, Čeh Marica, Kocuvan Marija, Mesarič Jože, Zmauc Vinko, Jurčič Maks, Pušnik Tomaž, Kolmanič Hedvika, Lovrac Julijana, Toš Ignac, Vajngartner Janez, Belec Jožica, Šalamun Jože, Toš Marija, Vogrin Anton, Toš Franc, Holc Marija, Korbus Angela, Mikša Antonija, Tašner Katarina, Šalamun Terezija, B. hinc Rozalija, Muhlj Roza, Stebih Alojz, Muhlj Marija, Stebih Slava, Šošterič Zora, Rep Gera, Irovič Katarina, Čuš Alojz, Kovačič Marija, Šošterič Terezija, Plohl Veruca, Horvat Katarina, Brumen Franc, Plohl Anton, Dobnik Ana, Šogula Ana, Čeh Marija, Toš Katerina, Metjašič Marija, Čuš Ana, Horvat Terezija, Toplak Ana, Kondrič Liza, Čeh Elizabeta, Tončak Katica, Plohl Ana.
 Ostali so še Plohl Pavla, Vrtič Vilka, Plohl Elizabeta, Klenovšek Hana.

Postaja za transfuzijo krvi

Ustanovitev centralnega mladinskega pevskega zbora

Pod okriljem občinskega odbora prijateljev mladine in Glasbene šole v Ptuj smo ustanovili mladinski pevski zbor. Sestavlja ga 75 izbranih učencev pevcev in pevki štirih ptujskih osnovnih šol. K pevskemu zboru se je priglasilo 260 učencev in učenk. Zahtevna individualna preizkušnja glasov je pokazala, da je med prijavitelnimi učenci mnogo glasbeno nadarjenih otrok. Izbrani so bili najboljši pevci, 22 dečkov in 53 deklic. S tem so izpolnjeni pogoji, da se bo ta ptujski centralni mladinski pevski zbor ugodno razvijal. Redne pevске vaje bodo ob ponedeljkih in četrkih ob 17.30 (ob pol šestih zvečer) v Glasbeni šoli. Prosimo starše otrok, da podpro mladinski pevski zbor s tem, da skrbijo, da bodo mladi pevci pevске vaje redno obiskovali. Reden obisk je potreben zlasti zato, ker bodo člani zbora šli skozi zborovsko pevsko šolo, tako imenovano šolo lepega petja in študija zahtevnega programa tri- in štiriglasnih zborov slovenskih in jugoslovanskih avtorjev. Mladinski pevski zbor smo ustanovili z željo, da kar največ prispevamo k poglobitvi pevске vzgoje mladega naraščaja. Tovarišem šolskim upraviteljem vseh štirih osnovnih šol se zahvaljujem za razumevanje in podporo.

Drago Haal

Zbori organizacij Rdečega križa

OBCNI ZBOR V BOROVCIH
 Preteklo nedeljo je RK Borovci polagal letni obračun dela na polju zdravstvenega prosvetljenja, pri organiziranju tečajev, nudenju prve pomoči v 74 primerih in zbiranju krvodajalcev.

Organizacija ima več članov kot je hišnih števk, in se je letos dvignilo število članstva na 130.

105 navzočih članov na občnem zboru je z zanimanjem poslušalo izčrpana poročila, in na koncu dalo vse priznanje odborikom posebno pa mladi predsednici mladinki Bežjak Nežiki, ki je letos dala organizaciji novega duha in mladostnega poleta.

Izvoljen je bil novi odbor in za predsednico je bila ponovno izvoljena Bežjak Nežika.

Po sklepih so bile nakazane nove smernice dela za prihodnje leto, za kar se je članstvo in novi odbor zavezal, da jih bo s skupnimi močmi izvršil. Občnemu zboru je prisostvoval član IO RK tov. Nasko Franc.

OBCNI ZBOR NA HAJDINI

V osnovni šoli na Hajdini se je v nedeljo zbralo članstvo RK — nad 300 jih je bilo — ter s tem zadalo odboru preglednice ker je največji razred bil premajhen.

Iz poročil smo slišali, da je bilo v preteklem obdobju storjenega mnogo za zdrave ljudi, prva pomoč je bila nudena v 138 primerih. Aktivisti so v tednu borbe proti TBC obiskali bolnike in dva najpotrebnejša sta prejela denarno pomoč. Organizacija je zbrala 96 krvodajalcev. Od Občinskega odbora RK je prejela organizacija pomoči v hrani, oblačilih in sanitetnem materialu v vrednosti 800.000 dinarjev. Občnemu zboru sta prisostvovala člana IO RK Majcen Mirko in Zupanc Milan.
 Vsi člani so si ogledali filmsko predstavo o najbolj razširjeni bolezni — revmatizmu in zdravljenju te ter domači film »Dolina miru«. Predstavo je organizirala osn. org. RK s pomočjo okrajnega odbora RK Maribor.

OBCNI ZBOR V KIDRIČEVEM

Osnovna organizacija RK Kidričevo je v tork pregledala delo preteklega leta. V prostorih kluba DIT se je zbralo preko 150 članov. V poročilih in v diskusiji je bilo pregledanih več sklepov in smernic za delo v prihodnjem letu. Omenimo naj, da je organizacija zbrala 154 krvodajalcev, prirejela predavanja zdravstvene vzgoje itd.

Rojstva, poroke in smrti na matičnem področju PTUJ

ROJSTVA. Dečke so rodile: Ana Horvat, Dornava; Elizabeta Zadravec, Hermanci 11; Martina Petek, Spuhlja 129; Jožefa Arbeiter, Kranj; Ljudmila Šibila, Trn.če 75; Marija Korez, Nadolje 36; Marta Majcen, Lopersice 34; Pavla Kukovec, Mastni vrh 20; Stefa Hutinski, Selce 57; Stefanija Polajz, Pobrezje 58. — Deklice so rodile: Greta Vajra, Ormož; Marija Vidovič, Paradiž 7; Marija Miklar, Sp. Jablane 10; Silva Rakuša, Obrež 115; Jerica Šerdoner, Starše 50; Rozalija Lončarič, Škorba št. 31; Julijana Šponžonja, Kidričevo 5; Elizabeta Tošan, Kolarovo 40; Marija Kaučič, Dornava 2; Kristina Schrok, Prepolje 30; Stanislava Jančevič, Markovec 67.
 Poroke: Ignac Golob, Bratje 15 in Ivana Arko, Ljubljana; Janez Štruč, Budina 54, in Kristina Brumen, Zabovci; Dimitrije Mitrevski, Ptuj, Dravska 3, in Doroteja Kašovec, Ptuj, Dravska 3; Andrej Harega, Ptuj, Jadranska 8, in Doroteja Šurina, Ptuj, Slovenski trg št. 11; Radosav Popovič, Petrinja in Terezija Brglec, Ptuj, Prešernova 7.
 Smrti. Avgust Dragar (1897) Ptuj, Rogaska 7, umrl 4. decembra 1959; Marija Vaupotič (1882) Ptuj, Stuki, umrla 5. dec. 1959; Marjan Krajnc (1958), Meje 15; Marija Korenjak (1881), Ormož umrla 6. dec. 1959

Mladinski konferenca v Zetalah

V nedeljo, dne 6. decembra, se je zbralo v Prosvetni dvorani v Zetalah okrog 35 mladincev in mladink na letno konferenco. Iz podanih poročil je bilo ugotovljeno, da mladinska organizacija to leto sploh ni nič delala, kar je seveda zelo velika napaka. Po dosedanjih podatkih je v aktivu LMS Zetale okrog 65 mladincev in mladink. Mnogo je taktih, ki še sploh niso prišli na mladinski sestanek, predvsem zaradi tega, ker jih starši ne pušče ali pa najdejo kakšen drug izgovor. V kolikor pa starši smatrajo, da se na mladinskem sestanku obravnava kakšne stvari, ki niso za mladino, imajo pravico prisostvovati in še jih celo vabimo, da se udeležijo mladinskih sestankov.

V svojem poročilu je povedal sekretar, da je potrebno napraviti prelomnico v organizaciji LMS Zetale in pričeti s temeljitim delom, kajti mladina v tem mladinskem aktivu je voljna delati in vsled tega je potrebno izvoliti dobro vodstvo. Prav tako je potrebno, da mladinski organizaciji pomagajo vse ostale organizacije, predvsem pa organizacija ZKS.
 Mladinska organizacija v Zetalah si je izvolila novo vodstvo in uga, da jo bo to ob pomoči ostalih organizacij dobro vodilo. Plan dela pa bo sestavil sekretariat, ki so ga izvolili.
 Avgust Holc

Kaj delajo sovjetski pisatelji

Pisatelj Vsevolod Ivanov piše roman »Zmaga nad Sibirijom«, v katerem pripoveduje o življenju skupine geoloških raziskovalcev. Ana Karavajeva pripravlja delo »Ne moreš se ustaviti«, v katerem opisuje sovjetsko tovarniško mladino. Več sovjetskih prisateljev pa pripravljajo prevode in zbirke tujih knjižnih del.

V Zetalah ni pouka

Po odločbi sanitarne inšpekcije okraja Maribor v šoli v Zetalah od 2. decembra do 14. decembra t. l. ne bo pouka. Na območju Zetali in Majšperka je namreč izbruhnila epidemija oslovskega kašlja in je v vseh razredih teh dveh šol zbolelo 137 učencev, ki morajo zaradi zdravljenja ostati doma.
 Namen začasne prekinitve pouka je zaščititi pred obolenjem ostale šolobvezne otroke okoliša Majšperk in Zetale, na drugi strani pa je težko nadaljevati s poukom, če manjka nad 100 učencev.

„Dnev se še niso iz...“

Čeprav nerad pogrevam stvari, vendar si ne morem kaj, da ne bi napisal nekaj zabavnega na temo, o kateri sem že pisal pred tedni, to je o »sodnem dnevu«. Prišel in tudi minil je tisti »usodni« 8. december, ko je bila napovedana tridnevna tema in za njo — »sodni dan...«
 Ne bo odveč, če bralcem opišem, kako sem dočkal ta dan.

Na predvečer, t. j. 7. t. m., je imela moja stara zelo dosti opravil v gospodinjstvu. Ker se v njeno delo praviloma ne vtikam, se nisem zanimal, kaj vse je počela. V spalnico, ki ji po domače pravimo štiblec, je prišla šele po 10. uri. Nekoliko sem bil začuden, da ni utrnila luči, kar je sicer bila njena stalna naloga. Hotel sem sam obrniti stikalo, ker elektrika stane, a mi ni pustila. Zelel sem ugovoriti, kaj ima za bregom? Da koristno izrabim svetlobno energijo, sem prebral Prešernovo knjižnico, ki mi jo je dan prej prinesel naš tovariš poverjenik. Ob tem, sta urna kazalca kaj hitro prekorakla dvanajsto. Tedaj pa, glej šmenta, luč naenkrat mrkne! Ne vem, ali se je električar hotel pošaliti, ali pa so dejansko bila potrebna kaka popravila na transformatorju? Posvetilo se mi je (ne v sobi, temveč v glavi) šele tedaj, ko je stara začela glasno moliti... Nekaj časa sem mirno poslušal, potem bruhnem v krogot. V krogu domače družine si kaj takega lahko privoščim, drugače pa ne, ker bi zaradi žalitve verskih čustev, lahko prišel pred sodišče... Na moj smeh odgovori stara: »Se za tiste, ki vate ne verujejo — oče naš...« — Ko je končala, je hotela preizkusiti še »žegnane« rekvizite, ki jih je imela pripravljene nekje v bližini. S svečami lahko daš »žegnati« baje tudi vžigalice. V svoji »nadaravnih« zmedenosti lih in tako otinala, zato jo vprašam: »Je li naj posvetim z vžigalnikom? Res sem vklesnil in si prižgal cigareto, v tem pa tudi ona z vžigalico svečo. Seveda moj vžigalnik za njo ni bil zažosten dokler v podkrenitev svoje trditve, da »vse tudi »žegnane« stvari in strojno »te, ki mi te ostalo od

letojnje mláčve... Namerom mi je preprečila žarnica, ki je prav tedaj spet zasvetila... Ker se je zjutraj, kljub nizki oblačnosti in zamegljenosti, le zdnilo kot običajno, je mojo staro prevzelo globoko razočaranje, ki je na njo še vzgojno vplivalo, saj mi je svečan obljubila, da podobnim stvarim ne bo nasadala nikoli več...
 To sem opisal zaradi tega, ker se držim tistega pregovora o pometanju pred lastnim pragom. Ker sem to tudi storil, si dovoljujem nekoliko vrstic o tem, kako je bilo pri nekaterih drugih v naši vasi.
 Ze dan pred tem so pobožne vasčanke, in ne samo one, zelo utrudile našega župnika. Baje je na ta dan opravil skoraj polovico planiranih »adventnih spovedi« — to je spadalo v okvir dnevskih priprav na »sodni dan«. — Nekateri gročnejši pa so se, predvsem za napovedano »tridnevno noč« tudi materialno dobro založili. Tako so na primer vse škafe in čebre napolnili z vodo (kdo bo v temi taval k vodnjaku), pripravili klajo za 72-urno krmiljenje živine in svinj, nakuhali dovoljne količine jestvin za mrzlo prehrano družine in podobno.
 Seveda je naslednji dan prinesel vsem zanesenjakom zelo hladen tuš — mislim moralni, materialni je začel škropiti iz oblakov šele na večer.
 Vso opisano dejavnost pa so povzročila neka skrivnostna pisma in z »zlatimi« črkami tiskana obvestila, ki baje krožijo po vaseh. O tem sem poizvedoval pri večih sovaščanih, toda med njimi nisem našel direktnega očitvega teh pisem. Vsi so se oprlari na informacije, uradno nepriznane agencije BČB (baba čula — baba rekla), ki podrobno prenaša vsebino in obliko teh pisem in obvestil...
 Menda bo tega dovolj, zato pismo končujem z vprašanjem in odgovorom: All je med nami vrilmi Poljanci res precej podobnih lahkovernih bedakov? Gotovo ne, zato pa te posameznike(s) s skupnimi prizadevanji filmprej spravimo na pot treznega presojanja! Franc

Za vsakogar nekaj zanimivega

NIČ VEČ LEDVIČNIH OPERACIJ

Dunajski zdravnik dr. Bertrand Bibus je na nekem zdravniškem sestanku poročal o pojavu, ki ga šteje kot enega najbolj koristnih primerov svoje zdravniške prakse. Po naključju se mu je namreč posrečilo odkriti sredstvo za zdravljenje večine žolčnih kamnov brez operacije.

Pred štirimi leti je prišla k njemu starejša ženska in ga vprašala, ali bo res morala na operacijo zaradi ledvičnih kamnov. Leto dni poprej ji je strokovnjak za ledvične bolezni nujno svetoval tako operacijo, zdaj pa že nekaj mesecev ne čuti bolečin.

Dr. Bibus jo je dal preiskati in

ugotovili so, da je ženska popolnoma zdrava, čeprav je še pred letom dni rentgenska slika pokazala v njenih ledvicah pravi »kamnolom«. Zdravnik je bolnico natančno izprašal o njeni dieti in o drugih podrobnostih. To, kar mu je ženska izpovedala, si je natančno zapisal in začel njene izkušnje izvajati pri drugih bolnikih s kamnom v ledvicah. Tako je zdravil sedem oseb in pri vseh so kamni izginiti najkasneje v letu dni.

In v čem je skrivnost njegovega zdravljenja oziroma predpisane diete? Osnova je v tem, da bolnik lahko uživa tisto, kar mu diši in

tekne. Poleg tega pa mora vsak dan popiti še sok dveh limon. Namesto zapletene in nevarne operacije torej zadostujeta dve limoni dnevno.

Na kliniki primarija Bibusa so uvedli to dieto kot sestavni del splošne terapije. Doslej še ni bilo primera, da bi takšno zdravljenje odpovedalo.

Seveda pa ta novi način zdravljenja ne velja za ledvične kamne vseh vrst, ampak le za tiste, ki so nastali iz sečne kisline, torej za večino primerov. Opazili pa so določeno izboljšanje tudi pri bolnikih, ki imajo drugačne ledvične kamne.

Najsvetlejša žuželka

Najsvetlejša žuželka na svetu je hrošč kukujo. Ta živalca, ki živi v Indiji, je tako svetla, da jo domačini uporabljajo za žepno svetilko. Če napolnite steklenico s temi žuželkami, je luč dovolj močna, da zdravnik ob njej ope-

rira. V Južni Ameriki pa živi hrošč, ki s svojo svetlobo privablja samice. Vsakih šest sekund se zablika in če mu je samica voljna odgovoriti, se tudi zablika — vendar v presledkih po dve sekundi. Zenske so vedno neučakane!

Novo kožo je dobil

V neki tovarni v Ludwigshafnu se je zgodila nesreča. Najbolj je bil poškodovan 19-letni delavec Walter Berndt. Dobil je hude opekline. Zgorelo mu je 70 odstotkov kože. Dve sto tovarniških delavcev se je prijavilo k plastični operaciji, da bi rešili tovariša. Kirurgi so presadili 10.600 kvadratnih centimetrov kože prostovoljcev. Nesrečnik bo kmalu zdrav.

ŠAH

DPD Svoboda — ŠD Ptuj priredi v torek, dne 15. t. m. brzo-turnir za mesec december. Pričetek ob 19. uri v Narodnem domu. Prijatelji šaha vabljeni!

Sportne igre v čast Dneva republike

V počastitev dneva republike sta se v Ptuj srečali nogometni enajstorici Aluminija iz Kidričevega in domača Drava. Oba sta v jesenskem delu prvenstva zasedla višja mesta v ligi ter je bila igra na dostojni višini. Ekipi sta nastopili v najmočnejših postavah ter je bila igra v začetku precej izenačena. Sele v 17. min. domačini iz prostega strela dosežejo vodstvo, ki pa ni trajalo dolgo. Gostje so strnili svoje vrste in pričeli zelo nevarno ogrožati vrata domačinov. Nekaj minut kasneje, po lepem prodoru Soršak rezultat izenači. Igra je postajala vedno bolj zanimiva, toda napadi obeh ekip niso bili uspešni. Napadalec obeh moštev so precej zadrževali žoga v kazenskem prostoru, tako da je obramba z vratarjem na čelu bila stalna na svojem mestu. Sele tri minute pred koncem prvega polčasa domačini zopet povedejo po Erhaticu. Min to pozneje gostje na zelo lahek način zopet izenačijo po Voduseku. V drugem delu smo pričakovali, da bo rezultat izdatnejši. Toda igra je postala ležerna in nezanimiva. Ekipi se nista več preveč trudili in je žoga prehajala iz polja v polje, toda pred vrati ni bilo strelca. Sodil je pred 300 gledalci dobro Pliberšek

iz Maribora. V predtekmi sta se pomerili drugo moštvo Aluminija in sind. ekipa Tovarne Avtoopreme. Tekma je bila izenačena in se je končala z neodločnim rezultatom 1:1.

MESTNI KINO PTUJ

predvaja od 11. do 13. decembra franc. barvni film »Parižanka« in od 14. do 17. dec. domači barvni film »Edini izhoda«.

KINO KIDRIČEVO

predvaja 12. in 13. dec. amer. barvni film »Vsi me lahko ubijejo«; 14. in 15. dec. ameriški barvni film »Davek na kruto« ter 16. in 17. dec. mehiški film »Ne zanikaj svoje preteklosti«.

KINO MURETINCI

predvaja 12. in 13. dec. češki barvni film »Dobri vojak Švejk«.

KINO VEDROST, MIKLAJZ PRI ORMOŽU

predvaja 13. decembra ameriški film »Tujec je klicale«.

Objave in oglasi

Prodaj

PRODAM MAJHNO POSESTVO VSEH KULTUR TER HIŠO z gospodarskim poslopjem v bližini Ptuja po zelo nizki ceni. Naslov v upravi lista.

HIŠO Z GOSPODARSKIM POSLOP-JEM in 2 ha zemlje z mladim sadonosiščem v Krčevini 151 — ob Dravi — prodam.

KOVINSKE DELE ZA STUDENEC z lesenimi cevmi prodam. Praprotnik, Mlinska cesta 3, Ptuj.

MAJHNO POSESTVO NA ZGORNJI HAJDINI 71, pošta Ptuj, prodam.

DVOSTANOVANJSKO HIŠO prodam. Eno stanovanje takoj vseljivo. Franc Gorčan, Maribor, Pobrežje, Črnogorska 4.

SOBO V PTUJU išče solidna namješčenka. Naslov v upravi.

Preprodaj

PRAZNO ALI OPREMLJENO SO-BO IŠČEM. Pomagala bi v gospodinjstvu. Naslov v upravi.

Izgubljeno

IZGUBILA SEM ŽENSKO, ZLATO ZAPESTNO URO. V soboto, 5. decembra, v Ptuj med kinom in postajo. Poštenega najditelja prosim, naj jo proti nagradi odda v upravi.

Ravno

Zahvala
Ob bridki izgubi naše mame, stare mame in tašče

ROZE BRGLEZ
se najpristrčneje zahvaljujem vsem sorodnikom, znancom in prijateljem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti.

Se posebej se zahvaljujem mestni godbi, vsem darovalcem vencev in cvetja ter sorodnikom, ki so nam kakorkoli pomagali in nam izrazili sožalje.

Družina Brglez

Zahvala

Po dolgotrajni bolezni nas je zapustila naša mama

VAUPOTIČ MARIJA iz Štukov pri Ptuj.

Zahvaljujem se vsem, ki so pokojno spremljali 7. decembra t. l. na njeni zadnji poti na ptujsko pokopališče in njen grob obložili z venci in cvetjem.

Posebej se zahvaljujem kolektivni »Delte«, Ptuj, za venci in udeležbo na pogrebu, zdravniku dr. Vladimirju Pircu za zdravljenje pokojnice, proštu g. Greifu pa za poslovlilni govor ob odprtem grobu.

Vsem najlepša hvala.
Zaluzoči:
mož Mihael, sinova Ivan in Franc ter ostalo sorodstvo.

Zahvala

Ob bridki izgubi dragega moža, očeta, brata in tasta

AVGUSTA DRAGARJA, upokojenca iz Ptuja, Rogaska cesta 7,

se pristrčno zahvaljujem vsem, ki so nam pismeno in osebno izrazili sožalje, ga spremljali na zadnji poti na hajdinsko pokopališče ter njegov grob obložili z venci in cvetjem.

Istočasno se zahvaljujem zdravniku dr. Vladimirju Pircu iz Ptuja, ki je bil pokojnemu ob vsakem času njegove bolezni v pomoč in tolažbo.

Hvala še hajdinskemu duhovniku za pogrebni obred in pevcem za žalostinko ob odprtem grobu.

Ptuj, v decembru 1959.
Zaluzoča družina DRAGAR

AKTIVA	Naziv postavke	din	PASIVA	Naziv postavke	din
A Osnovna sredstva	Osnovna sredstva	719.714	A. Viri osnovnih sredstev	Sklad osnovnih sredstev	529.551
C Obratna sredstva	Skupna obratna sredstva	1.059.029	B. Viri sredstev skupne porabe	Sklad skupne porabe	48.691
D Izločena sredstva	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	246.914	C. Viri obratnih sredstev	Sklad obratnih sredstev	56.750
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva	Kupci in druge terjatve	700	D. Rezervni sklad in drugi skladi	Rezervni sklad in drugi skladi	62.026
	Druga aktiva	14.067		Virji nerazporejenih sredstev	159.475
			E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva	Dobavitelji in druge obveznosti	856.718
				Druga pasiva	327.253
	Skupaj	2.040.424		Skupaj	2.040.424

GOSTIŠČE »PRI SEJMIŠČU« PTUJ

BILANCA za le o 1958

Vodja računovodstva:
Kolar Stanka t. r.

Predsednik upravnega odbora:
Kmetec Katica l. r.

Upravnik:
Krajnc Martin l. r.

Poslovni uspehi gostišča v letu 1958 in perspektiva bodočega razvoja

Gostišče »Pri sejmišču« Ptuj je bilo ustanovljeno oktobra 1954. leta. Gostinsko dejavnost opravlja v najetih poslovnih lokalih, za katere plačuje letno 126.000 dinarjev najemnine. Prvo leto po ustanovitvi je bilo gostišče brez lastnih osnovnih sredstev. Uporabljalo je tudi izposojen gostinski inventar, ki ga je pozneje odkupilo, deloma pa nadomestilo z novim.

Zaradi teh okoliščin se gostišče v prvih letih obstoja ni moglo hitreje razviti. Organiziralo je le točilnico na sejmišču, v kateri je opravljalo gostinsko storitev ob sejmskih dnevih. Na ta način si je ustvarilo do leta 1957 okrog

milijon dinarjev lastnih skladov, ki jih je uporabilo za obnovo gostinskih prostorov, za nakup novega gostinskega inventarja in za nabavo hladilnika. S temi investicijskimi naložbami si je gostišče znatno izboljšalo pogoje za kulturnejšo postrežbo in kvalitetnejše gostinske storitve, ki so se učinkovito odrazile iz leta v leto v povečanem prometu.

V razdobju od leta 1956 do leta 1958 se je vrednost gostinske storitve gibala takole:

leto	din	indeks
1956	8328	100
1957	8946	107
1958	10.442	125

V letu 1958 se je obseg gostinskih storitev povečal na 10,4 milijona dinarjev ali za 16% v primerjavi z letom 1957. Celotni dohodek je podjetje razdelilo za posamezne potrebe v sledeči višini:

din
7.484.511
999.000
1.959.000
1.698.927
260.073

Podjetje je v preteklem letu zaposlovalo poleg upravnika še 2 na-

takarici in 2 kuharici, medtem ko je knjigovodske posle opravljal honorarni knjigovodja.

Letos so se pogoji poslovanja bistveno spremenili, ker so bili ukinjeni tradicionalni živinski sejmi v Ptuj. Zaradi tega bo podjetje organiziralo svoje poslovne enote v Markovcih in drugod na ptujskem polju, kjer so gostinski obrati najbolj potrebni. Obstoječe gostišče ob Ormoških cestah pa namerava preurediti predvsem za potrebe turizma. V ta namen je že pripravilo načrte za ureditev gostinskega vrta in postajališča za motorna vozila, za kar bo potrebno predvidoma 2,5 milijonov dinarjev investicijskih sredstev.

GOSTIŠČE »BRAČIČ« PTUJ

BILANCA za leto 1958

AKTIVA	Naziv postavke	din	PASIVA	Naziv postavke	din
A Osnovna sredstva	Osnovna sredstva	1.346.670	A. Viri osnovnih sredstev	Sklad osnovnih sredstev	1.509.057
C Obratna sredstva	Skupna obratna sredstva	848.950	C. Viri obratnih sredstev	Sklad obratnih sredstev	134.358
D Izločena sredstva	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	220.972	D. Rezervni sklad in drugi skladi	Rezervni sklad in drugi skladi	10.583
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva	Kupci in druge terjatve	2.200		Virji nerazporejenih sredstev	164.878
	Druga aktiva	3.897	E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva	Dobavitelji in druge obveznosti	531.181
				Druga pasiva	72.632
	Skupaj	2.422.689		Skupaj	2.422.689

Vodja računovodstva:
Valentin Viktor l. r.

Predsednik upravnega odbora:
Jordan Marija l. r.

Upravnik:
Krajnc Marija l. r.

Kratek pregled o poslovanju in bodoče naloge.

Gostišče »Bračič« ptuj je bilo ustanovljeno 31. nov. 1952. Gostinstvo je začelo v zastarelih poslovnih lokalih, ki niso več ustrezali sodobnim zahtevam in sanitarno tehničnim predpisom o ureditvi gostišč.

Težke objektivne pogoje je delovni kolektiv uspešno premagal, kar je razvidno iz povečanega obsega gostinskih storitev.

V letu 1958, je znašala vrednost vseh gostinskih storitev 7,2 milijonov dinarjev. V primerjavi s prejšnjimi leti pa se je indeks obsega gostinskih storitev gibal tako-le: 1956 — 100, 1957 — 110, 1958 — 122. Iz te primerjave je razvidno, da se je obseg gostinskih storitev povečal povprečno za 10 odst. na leto, kar je popolnoma v skladu z družbenim planom gospodarskega razvoja občine Ptuj v razdobju 1957 — 1961.

Povečani obseg gostinske storitve pa je iz leta v leto zahteval od uslužbencev večje napore in opozarjal na preureditev sanitarno-tehničnih naprav. Zaradi tega je gostišče v letu 1958 pristopilo k popolni obnovi gostinskih prostorov in k izgradnji novih sanitarij. V ta namen je uporabilo 600 tisoč dinarjev lastnih sredstev in 1 milijon dinarjev investicijskega kredita. Te investicije so omogočile, da se je gostišče po svoji tehnični ravni uvrstilo med najboljše gostinske obrate v Ptuj in postalo pomemben činitelj tudi v pogledu družbene prehrane, ki jo že nudi 60 rednim abonentom.

Gostišče je v letu 1958 organiziralo tudi bife v kinu, ki posluje v omenjenem obsegu samo pred pričetkom kino predst. poslovanje v glavnem obratu pa je bilo dva meseca prekinjeno zaradi

obnove in čiščenja. V letu 1958 je gostišče zaposlovalo poleg upravnika še 1 natakarico, 1 kuharico, 1 kuhinjsko pomočnico in 2 honorarna uslužbenca z nepopolnim delovnim časom.

Celotni dohodek v znesku 7,2 milijona dinarjev je bil razdeljen oziroma porabljen za sledeče potrebe:

mat. in poslovni stroški	5.060.950 din 70,4 odst.
osebni dohodek s prispevki	1.270.023 din 18,0 odst.
prometni davek	555.000 din 7,4 odst.
pavšal. prisp. iz dohodka	113.000 din 2,0 odst.
skladi podjetja	163.020 din 2,2 odst.

Iz strukture doseženega celot-

nega dohodka je razvidno, da je gostišče poslovalo z majhnimi režijskimi stroški, ki bi bili še znatno nižji v razmerju s celotnim dohodkom, če bi bilo gostišče poslovalo vseh 12 mesecev.

Z doseženimi uspehi si je gostišče ustvarilo dobro materialno osnovo za bodoči razvoj in prehod v gostinsko podjetje. Zato je že med letošnjim letom, sporazumno z občinskimi ljudskimi odbori, pripojilo nekdanji gostinski obrat KZ v Rogoznici in kavarno v Ptuj. S tem je nekoč »nepomembno« gostišče stopilo v ospredje novih organizacijskih oblik, ki so predvidene v vsej gostinski mreži.

V načrtu ima še več obratov, predvsem v območju Slovenskih goric, ki jih bo ustanovljeno postopoma v skladu s potrebami in možnostmi podjetja.

Izvozno podjetje »PERUTNINA« PTUJ

proda sledeča osnovna sredstva:

1. Hladilni kompresor LINDE T 20 z elektromotorjem in kondenzatorjem,
2. aparat za avtogeno varjenje karbidni,
3. elektromotor Elin št. 81270 KS 0,18,
4. kopalna pad s pečko,
5. stiskalnica za seno,
6. balančna tehtnica 10 kg,
7. stroj za sortiranje jajc,
8. pult — mali,
9. štedilnik stari — železni,
10. dve postelji s posteljnimi omaricami,
11. pisarniški naslonjači — rabljeni,
12. rabljeni stoli (4 kom.),
13. miza navadna — rabljena.

Zavod za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb v Ptuj razpisuje

mesto komercialista

Pogoj: uslužbenec teks tilne stroke z večletno prakso. Plača po pravilniku o plačah zavoda. — Nastop službe čimprej. Ponudbe na upravo zavoda najkasneje do 15. decembra 1959.

UPRAVNI ODBOR TRGOVSKEGA PODJETJA »PANONIJA« V PTUJU poziva vse stalne odjemalce trgovin »NA-MA« in »KOLONIALE« v Ptuj, da nemudoma oddajo svoje kontrolne liste nakupov zaradi izračuna prometa v navedenih trgovinah.

Obe trgovini bosta sprejemali kontrolne listke

zaključno do 25. dec. 1959

Ugodne nakupe in tesno povezavo potrošnikov s trgovinama priporočamo tudi v letu 1960.

Kontrolni listki za prihodnje leto se lahko dvigajo po želji strank tudi v letošnjem letu.

PANONIJA PTUJ